

LAPSEN MENETTÄMINEN

Miksi lapsi kuolee?

Vauvan kuolema raskauden tai synnytyksen aikana tai synnytyksen jälkeen voi johtua monesta eri syystä. Epämuodostumiin liittyvät toiminnalliset ongelmat, istukan vajaatoiminta ja tulehdukset ovat tavallisimpia raskaudenaikaisia kuolinsyitä. Synnytyksen aikana lapsi voi menehtyä hapenpuutteeseen. Vastasyntyneen kuoleman taustalta on useimmiten keskisuus, epämuodostumat ja tulehdukset. Toisinaan syntymättömän tai vastasyntyneen kuolema jää epäselväksi. Ruumiinavauksella ja menehtyneen lapsen perimän tutkimuksella pyritään selvittämään kuoleman syytä, esimerkiksi mahdollisia rakennepoikkeavuuksia ja perinnöllisiä sairauksia. Tutkimukset voivat myös auttaa seuraavan raskauden seurannan suunnittelussa. Yllämainittujen seikkojen vuoksi vanhemmilta pyydetään lupaa ruumiinavaukseen.

Miten lapsen menetyksen voi kestää?

Lapsi on vanhempiensa lapsi ja perheensä jäsen, vaikka hän menehtyy sikiöaikana tai heti syntymän jälkeen. On vaikea tietää etukäteen, miten surun jaksaa kantaa ja miten läheiset reagoivat suruun. Vahvankin ihmisen elämä tuntuu sortuvan surun edessä. Suru vaatii aikaa ja voimia.

Mielessä pyörii kysymyksiä:

- Miksi kävi näin?
- Miksi juuri meille?
- Olisiko kuolema voitu estää?
- Teinkö raskauden aikana jotain väärin?
- Onko tapahtunut hoitovirhe?

Kaikista asioista on hyvä keskustella henkilökunnan kanssa osastolla. Asioista puhuminen voi auttaa selviytymään pahimman tuskan ylitse, vaikka vastauksia kaikkiin kysymyksiin ei olisikaan mahdollista saada. On tärkeää, että molemmat vanhemmat ja/tai halutessanne joku muu läheinen on mukana keskustelussa lääkärin, kättilön, sosiaalityöntekijän, psykiatrisen sairaanhoitajan, psykologin tai sairaalapapin kanssa.

Perheen muita lapsia ei tulisi unohtaa surun aikana. He aistivat herkästi vanhempien murheen. Heille tulee kertoa rehellisesti odotetun vauvan menetyksestä.

Hautaus

Hautausta varten sairaalasta annetaan hautauslupa. Lupa viedään seurakuntaan, jos lapsi haudataan arkussa hautausmaalle. Seurakunnassa myös sovitaan lapsen hautauksesta. Jos lapsi tuhkataan, hautauslupa viedään tuhkauksen tekevään krematorioon. Hautausjärjestelyistä, surun kestämisestä ja muista asioista voi puhua myös sairaalapapin kanssa.

Synnytysosastolta/vuodeosastolta lapsi siirtyy patologian laitokselle mahdollista ruumiinavausta varten.

Lapsen voi patologian laitokselta noutaa omalla autolla. Vanhemmilla voi olla mukana arkku tai lapsen arkkuna voi käyttää valkoista laatikkoa, jossa häntä pidetään sairaalassa. Hautausjärjestelyt voi antaa myös hautaustoimistolle.

Äitiysloma

Sinulla on oikeus 105 arkipäivän äitiyslomaan ja äitiysrahaan, kun raskaus on kestänyt 22 viikkoa. Jos lapsi syntyy kuolleena tai kuolee synnytyksessä, isyysraha maksetaan enintään 18 arkipäivältä lapsen kuolinpäivästä lukien. Vanhempainrahaa Kansaneläkelaitos ei maksa.

Tukea surevalle

Osastolla saat apua henkilökunnalta. Tarvittaessa perheellenne järjestetään tapaaminen psykologin kanssa. Turussa toimii myös Lounais-Suomen Mielenterveysseura, jolla on mahdollisuus järjestää saman kokenut tukihenkilö [lapsensa menettäneelle](#). Apua antaa myös lapsensa menettäneiden vanhempien [tukiyhdistys KÄPY](#). Lisäksi nettisivuilta löytyy vertaistukea esim. hakusanalla Kohtukuolema.

Synnytyksen jälkitarkastus

Jälkitarkastus sovitaan äitiyspoliklinikalle 7–8 viikon kuluttua synnytyksestä, jolloin ruumiinavaustulokset ja muut tutkimukset ovat valmiit. Tarvittaessa vanhemmilla on mahdollisuus saada perinnöllisyysneuvontaa ja apua seuraavan raskauden suunnittelussa ja seurannassa.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.